

Segirar il tractament medicinal da basa

Midadas sin il sectur medicinal è ina missiun nunpuissaivla

DA LUCAS DEPLAZES / ANR

L'iniziativa dal pievel «Gea a la medischina dal medis da chasa», inoltrada da l'uniuon professiunala l'onn 2010 cun 200 000 suttascripcziuns, pretendta da promover e segirar la medischina dals medis da chasa en l'avengnir. Fatg è che la Svizra posseda in dumber suffizient da medis. En relaziun cun il dumber d'abitants dispona la Svizra dals pli blers medis da l'Europa.

Deplorablamain è la repartiziun sin las diversas regiuns da noss pajais malgista. Ils secturs spezialisads occupan in dumber per part surdimensiunà da medis, tals mancan en las regiuns ruralas. Durant ils proxims onns va ina gronda part dals medis da chasa en pensiun. Blers han grondas bregias da chattar in successur u ina successura. Cuntinua quest svilup, è il provediment medicinal da basa periclità. En vista a questa situaziun èn mesiras adequattas urgentas.

Surlonder è il parlament d'accord. Las vias che mainan ad ina schliaziun van en diversas direcziuns. Fin uss han tuttas emprovas da franar ils custs fatg naufragi, che quai saja en il parlament u tar votaziuns dal suveran.

Nagin privilegi per ina gruppera

Tenor l'iniziativa duai il medi da chasa esser l'emprima persuna da contact en cas da malsogna u d'in accident. Sia posiziun e sia muntada centrala per ga-

rantir il provediment da basa duain vegnir meglieradas. La cumissiun ha examinà l'iniziativa e recumonda al pievel da la refusar. La maioritad da la cumissiun sostegna senz'auter las finamiras dals iniziants da rinforzar e segirar la medischina dals medis da chasa. Ella considerescha dentant che la privilegiasiun d'ina singula gruppera da medis en la constituziun federala saja la via fallada. Per quest motiv han elavurà il cussegli federal ed il parlament ina cuntraproposta directa a l'iniziativa. Fin l'atun 2013 duai il cussegli federal suttametter al parlament in «Masterplan» che tegnia quint da las pretenziuns dals iniziants e resguardia ils aspects sin tut il sectur da la sanadad publica. Sin fundament da las mesiras concretisadas en il «Masterplan» duain ils iniziants retrair lur iniziativa. Quest proceder mainia pli spert ad ina schliaziun che la via sur l'iniziativa. Sco quai che la pledadra da la cumissiun Ruth Humbel (pcd/AG) ha declarà hajan ils iniziants emess in segnal positiv.

Concret mutta quai che la confederaziun ed ils chantuns segireschian in provediment medicinal da basa sufficient e d'auta qualitat en tut las regiuns dal pajais. Plinavant duai vegnir revalitada la funcziun centrala dals medis da chasa e meglierada sia situaziun finanziaria. La confederaziun duai er procurar per ina repartiziun che correspunda meglier als basegns da la populaziun. Diversas pledadoras e pledaders pretendan d'augmentar il dumber da plazs da studi en nossas universitads.

Ina minoritad è dal parairi da refusar uschebain l'iniziativa sco la cuntraproposta. Quai na saja betg l'incumbensa dal stadi da regular vinavant il sectur medizinal.

Stop per medis spezialisads

Dapi la dismessa dal stop per novs medis l'onn 2011 èn s'augmentadas las novas lubientschas da pratitgar per passa 2000. La repartiziun sin las diversas regiuns è fitg ineguala. A Genevra han las novas lubientschas augmentà per trais giadas, en il Tessin schizunt per quatter giadas en cumparaziun cun ils ultims onns. Ils chantuns n'hant uss nagina pussaivladad pli da refusar ina lubientscha, er a medis da l'exterior. Actualmain avain nus memia blers medis en las citads ed en ils secturs medicinals spezialisads. Quai ha consequenzas sin ils custs da sanadad. Mintga nova pratica custa in mez milliun francs. L'onn 2012 han ils custs da sanadad augmentà per 3,5%. Ord quest motiv propona il cussegli federal – sin dumonda da la gronda part dals chantuns – da reactivar immediat il stop per novs medis spezialisads, introduci per ils onns 2001 fin 2011. Quai dat als chantuns la pussaivladad d'agir e da conceder lubientschas tenor ils vairs basegns. Nagin chantun vegn sfurzà a restricziuns, ha punctuà Ruth Humbel (pcd/AG). En quest senn na vegn betg introduci uss in stop general per novs medis u per ils medis da chasa. Cun 103 cunter 76 ha il cussegli naziunal acceptà la proposta. Quella vegn declarada urgenta. Il cussegli dals chantuns vegn a tractar la fatschenta già l'emna proxima.

Sustegn per ils medis da chasa, dentant nagin privilegi. Quai è stà ier il tenor en in cussegli naziunal che ha manà ina lunga debatta davart l'iniziativa populara «Gea a la medischina dals medis da chasa».

KEYSTONE